

Hvad høet tilførte min

trivielle græsplæne

Jeg var til DM i hø i 2014, og nu er der kommet nye plantearter i min græsplæne.

Det afslåede overdrevsgræs ligger til tørre på græsplænen under min parasol.

Høteltet på Landsskuet i Herning 2014, hvor de ca. 50 høpartier blev bedømt af dommerne.

2014 deltog jeg i samarbejde med Furesø Kommune i Danmarksmesterskabet i hø på Landsskuet i Herning. Høet kom fra et overdrev i Furesø Kommune, hvorfra vi i Naturplejelaug Laanshøj henter en del af vinterfoderet til vores græssende dyr. Høslætområdet er på 1 ha og ligger i forlængelse af vores 3 ha græsningsfold, som både inkluderer overdrev, mose og pilekrat. Vi græsser helårs med 2-3 dyr af kvægracen Galloway på de 3 ha.

Høslætområdet blev slået den 30. juni 2014 og Landsskuet var den 5. juli. Da et regnvejr truede, måtte jeg hente noget af det afslåede hø hjem til tørring under min parasol på græsplænen. Græsplænen ligger ca. 2 km fra høslætarealet. Høet blev vendt nogle gange og puttet i et par poser, som jeg fragtede til Herning. Aldrig har jeg siddet i en bil med så stærk duft. Høet var nemlig fyldt med Vellugtende Gulaks (duften af hø), som sendte duften af kumarin rundt i min bil. Derfor måtte jeg køre med åbne bilruder hele vejen fra København til Herning.

Andre havde naturligvis også fået den gode ide at stille op til DM i hø på Landsskuet. Deltagerne blev inddelt i frilandstørret hø bl.a. fra naturområder og ladetørret kulturhø. Vi var i alt ca. 50 deltagere. Dommerpanelet bestod af et større antal folk der bl.a. skulle bedømme ud fra høets naturindhold, farven på høet, foderværdi, høet som ingrediens i madkultur f.eks. kogning af kartofler og duft. Dommer var 'Bonderøven', en kok fra Aarhus, en konsulent fra Økologisk Landsforening (stod for arrangementet), formanden for Økologisk Landsforening, en botaniker og formanden for Naturmælk's bestyrelse (naturmælk laver høste). Dommerne kunne hver fordele 12, 10, 8, 6, 4, 2 og 1 point til høpartierne. På denne måde blev der udvalgt to høpartier, heriblandt vores hø. Den ultimative afgørelse for frilandstørret hø blev taget af et par sultne heste af gammel race, som var tilvendt hø/græs fra naturområder. Det parti hø, de valgte at æde op først, var vinder. Hestene foretrak

De ultimative dommere – de sultne heste klar til at få serveret de to prøver.

Knold-Ranunkel viser klart med sine gule blomster, hvor høet har ligget.

Tabel 1 - Effekt af tørring af hø - 2014 til 2019. Nye arter i min græsplæne 2019 og som er kommet med høet, der blev tørret på plænen i 2014. Desuden en liste over, hvad plænen, jeg overtog i 2014, i øvrigt indeholder. De to grupper er sorteret efter DMU Artsscore. Jo højere score, desto højere naturkvalitet.

	Dansk navn	Latin	Naturkvalitet som overdrev*
NYE ARTER KOMMET MED HØET	Liden Skjaller	<i>Rhinanthus minor</i>	5
	Knold-Ranunkel	<i>Ranunculus bulbosus</i>	4
	Mark-Frytle	<i>Luzula campestris</i>	4
	Bidende Ranunkel	<i>Ranunculus acris</i>	4
	Vellugtende Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	4
	Almindelig Rundbælg	<i>Anthyllis vulneraria ssp. carpatica</i>	4
	Lancet-Vejbred	<i>Plantago lanceolata</i>	3
	Tveskægget Ærenpris	<i>Veronica chamaedrys</i>	3
	Hare-Kløver	<i>Trifolium arvense</i>	3
	Fin Kløver	<i>Trifolium dubium</i>	2
	Fløjlsgræs	<i>Holcus lanatus</i>	2
	Blød Hejre	<i>Bromus hordeaceus ssp. hordeaceus</i>	2
	Gennemsnit		3,33

	Dansk navn	Latin	Naturkvalitet som overdrev*
GRÆSPLÆNENS ARTER I ØVRIGT	Pengebladet Fredløs	<i>Lysimachia nummularia</i>	3
	Rød Svingel	<i>Festuca rubra</i>	3
	Mark-Forglemmigej	<i>Myosotis arvensis</i>	2
	Eng-Rapgræs	<i>Poa pratensis</i>	2
	Mark-Ærenpris	<i>Veronica arvensis</i>	2
	Mælkebøtte	<i>Taraxacum sect. Ruderalia</i>	-1
	Hvid-Kløver	<i>Trifolium repens</i>	-1
	Tusindfryd	<i>Bellis perennis</i>	-1
	Almindelig Rapgræs	<i>Poa trivialis</i>	-1
	Almindelig Rajgræs	<i>Lolium perenne</i>	-1
	Tofrøet Vikke	<i>Vicia hirsuta</i>	-1
	Lav Ranunkel	<i>Ranunculus repens</i>	-1
	Plæne-Kransemos	<i>Rhytidadelphus squarrosus</i>	
	Gennemsnit		0,42

* DMU simple indikatorer https://www.dmu.dk/Pub/FR599_2udgave.pdf

den anden prøve, men kastede sig bagefter over vores hø med velbehag, så vores hø blev nr. to hos hestene. Som præmie fik vi økologiske dyrket tørrede krydderurter og kryddersalt til forskellig anvendelse.

Tilbage til min græsplæne, hvor høet blev spredt i 2014, og som nu er dedikeret til 'natur'. Her i 2019 har jeg konstateret, at flere arter kommer fra høet. Som det fremgår af tabel 1, har høet indtil nu bidraget med i alt 12 nye arter, der tilsammen har en gennemsnitlig naturkvalitetsscore på 3,33. Til sammenligning havde min plæne i udgangspunktet en score på 0,42 pga. mange negative plænearter.

Driften af min plæne består nu i en slåning med le med opsamling efter et par dage. I efteråret slås med en el plæneklipper for at komme mere i bund end jeg kan med min le. Afslået materialet fjernes.

Konklusion

Min konklusioner er, at frisk afslået hø fra et artsrigt lokalt naturområde kan bruges som artsressource for græsplænen jf. tidligere artikel i URT 2018:2. At det er hø, betyder at et donornaturområde nødvendigvis må forvaltes. Find gerne et naturområde til at slå med le. Denne forvaltning af rigtig natur er det væsentligste. At høet tørrer i nærliggende haver eller parker og derved giver flere arter til plænen er kun godt, da det givetvis giver mere fokus på floraen i naturen. 🌿